

Posudek

na diplomovou práci Mgr. Licie Korbélyiové „Modernizace klasické lotyšské prózy v díle Erikse Ādamsonse

Diplomová práce L. Korbélyiové zaměřena na tvorbu Erikse Ādamsonse, konkrétně na kompoziční a tématickou výstavbu jeho prózy (novel a povídek), odpovídá nejstriktnějším požadavkům kladením na tento druh práce a bezprostředně svědčí o vysokých kvalitách současné pražské letonistiky. Jakož východisko pro své bádání autorka zvolila teoreticky postup Františka Všetěčky (*Podoby prózy. O kompoziční výstavbě české prózy dvacátých let 20. století*. Olomouc, 1997), na což má plné právo. Principy kterýmiž byla popsána nejen časově blízka česká próza bylo možné zajímavým způsobem aplikovat na látku lotyšskou, proto těžištěm k posouzení předložené diplomové práce je kapitola čtvrtá a pátá: *Kompoziční výstavba povídek Erikse Ādamsonse* (s podkapitolami: *Kompoziční principy; Kompoziční postupy; Syžetová osnova*) a *Tématická výstavba povídek Erikse Ādamsonse*. Kapitola druhá a třetí má ráz spíše přípravný, ačkoli – zvláště (nebo jen) v případě třetí kapitoly *Vývoj lotyšské drobné prózy od jejích počátků do 30. let 20. století* – zcela nezbytný, chceme-li zasadit tvorbu Erikse Ādamsonse do širšího kontextu. *Životopis Erikse Ādamsonse* (s. 8-21) zaměřen na české laické prostředí, proto pro posuzovatele nemá rozhodující význam, a tak, podle našeho mínění, mohl být podstatně kratší.

Poněvadž autorka se obírá novelistickou tvorbou, nebylo by od věci hned na začátku definovat, co sebou představuje žánr novely, a to jak v české literární vědě, tak v lotyšském pojetí. Během četby diplomové práci jsou nám patrné podstatné rozdíly, například leckdo v Praze by byl překvapen tvrzením B. Smilkutiniové, že novela má společnou strukturu a uspořádání látky s realistickou anebo žertovní pohádkou (s. 22), což bez pohyby může mít platnost, ale pouze v určitém literárním prostředí. V Česku novela je asi vnímána podstatně jinak. Kratší nebo delší stránkový rozsah zde není podstatný. V této souvislosti by se dalo připomenout rozhořčení vyřknuté F.X. Šaldou v r. 1911 nad edicí F. Sekaniny *Tisíc nejkrásnějších novell*, když v prvním svazku „významnou náhodou“ nenašel ani jednu novelu: „Literární kritik jako p. Sekanina měl by vědět, jaký vzácný útvar fabulačního umění jest práva novela, na jak přísné podmínky formové jest vázána a jak zřídka dorůstá umění prózové té krystalisační ryzosti, čistoty a typičnosti, aby se smělo mluvit o novele. Kdyby někdo slíbil čtenářstvo 1000 nejkrásnějších sonetů a v prvním sešitě sbírky našel by všecko jiné – terciny, stance, madrigaly, rispety, gazely – jen ne sonety, smál by se kdekdo, a přece případ p. Sekaninův není o nic absurdnější“. Pod rouchem novely do Čech by byla bývala propašována povídka Jānise Porukse „Bílý květ“, neboť postoje české literární kritiky, nátlak které přinutil pozměnit název – *1000 nejkrásnějších novel a povídek*. Takže je zkoumána tak zvaná drobná próza tak říkajíc v širším měřítku, tedy včetně povídek, a to vše sluje novelistickou tvorbou? Pokud je tomu tak, co je to novela? Tedy zdalo by se, že úvodu (*Vymezení práce*, s. 5-8) by prospěla podkapitolka s žánrovou specifikací.

Z hlediska formálního uspořádání diplomová práce žádní námítky nevyvolala. Avšak působí dojmem, že nebyla provedená poslední, „třetí“ korektura. Nejedna se o chyby, nýbrž o mechanické překlepy, například: s. 16, 17, 19, 23 apod. V poznámkách pod čarou pokud citovaný zdroj se nemění stačí uvést *tam* *tež* a číslo stránky.

Diplomovou práci hodnotím známkou *výborně*.

Doc. PhDr. Ilja Lemeškin, PhD.

V Praze dne 20.5.2009

